Projekt

Uchwała Nr .....
Rady Miejskiej w Jaworznie

z dnia ..... 2022 r.

w sprawie zatwierdzenia programu naprawczego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Rehabilitacyjno - Wychowawczego dla Dzieci Niepełnosprawnych w Jaworznie

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 59 ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 633 z późn.zm.), w związku z uchwałą nr XLIV/594/2022 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Rehabilitacyjno - Wychowawczego dla Dzieci Niepełnosprawnych w Jaworznie za 2021 rok

Rada Miejska w Jaworznie
uchwala, co następuje:

§ 1

Zatwierdzić program naprawczy Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Rehabilitacyjno - Wychowawczego dla Dzieci Niepełnosprawnych w Jaworznie, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Jaworzna.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezydent Miasta Jaworzna

Paweł Silbert

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Jaworznie
z dnia ..... 2022 r.

SP ZOZ OŚRODEK REHABILITACYJNO-WYCHOWAWCZY DLA DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Program naprawczy

Danuta Jastrząb

2022-10-26

Dokument prezentuje w formie analizy ekonomiczno-finansowej za okres dziesięciu lat od 2012 do 2021 r. efekty programów naprawczych SPZOZ Ośrodka Rehabilitacyjno-Wychowawczego dla Dzieci Niepełnosprawnych, przedstawia postulaty do realizacji oraz wynikającą z nich prognozę finansową na lata od 2022 r. do 2024 r. w której wykorzystano dane z „Raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej”.

SPIS TREŚCI PROGRAMU NAPRAWCZEGO

INFORMACJE OGÓLNE O SPZOZ OŚRODKU REHABILITACYJNO-WYCHOWAWCZYM DLA DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH. 3

PROGRAMY NAPRAWCZE SPZOZ OŚRODKA REHABILITACYJNO-WYCHOWAWCZEGO DLA DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH. 5

ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ ZA OKRES OD 2012 R. DO 2021 R. PRZEDSTAWIAJĄCA EFEKTY REALIZACJI PROGRAMÓW NAPRAWCZYCH OŚRODKA. 6

Zarządzanie zasobami osobowymi. 7

Przychody (źródła finansowania). 8

Koszty działalności. 14

Porównanie przychodów i kosztów. 16

Wyniki finansowe. 17

Fundusz zakładu. 18

DZIAŁANIA DOTYCZĄCE UREALNIENIA WYCENY PRZEZ NFZ ŚWIADCZEŃ GWARANTOWANYCH ORAZ ZAPŁATY ZA ŚWIADCZENIA PONADLIMITOWE. 19

PROPOZYCJA ZMIAN DOTYCZĄCYCH DZIAŁALNOŚCI POMOCNICZEJ (TRANSPORTU) OD 2023 R. 21

PROGNOZA FINANSOWA NA LATA 2022 - 2024 r. ZAWIERAJĄCA DANE Z RAPORTU O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ ŚRODKA. 21

PODSUMOWANIE – WNIOSKI. 23

PODSTAWA PRAWNA DOKUMENTU.

Niniejszy dokument sporządzono na podstawie art. 59 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz.633 z późn. zm.)
Jest on uzupełnieniem programu naprawczego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Rehabilitacyjno-Wychowawczego dla Dzieci Niepełnosprawnych w Jaworznie, zatwierdzonego uchwałą Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 29 listopada 2021 r.

INFORMACJE OGÓLNE O SPZOZ OŚRODKU REHABILITACYJNO-WYCHOWAWCZYM DLA DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

1. Firma samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej: Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy dla Dzieci Niepełnosprawnych.

2. Siedziba: ul. Ks. J. Sulińskiego 41, 43-608 Jaworzno.

3. Adres: ul. Ks. J. Sulińskiego 41, 43-608 Jaworzno.

4. Numer telefonu, faksu: (32)615-0401, adres poczty elektronicznej: orwddn@orwddn.pl.

5. Numer identyfikacyjny REGON: 270641190.

6. Numer w Krajowym Rejestrze Sądowym: 0000027401.

7. Data wpisu i numer rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą: 08.03.1999 r., 000000012596

Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy dla Dzieci Niepełnosprawnych zwany dalej „Ośrodkiem" jest podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą prowadzonym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Podmiotem tworzącym Ośrodka jest Rada Miejska w Jaworznie. Celem jego działalności jest udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie specjalistycznej opieki zdrowotnej. Przeważającym rodzajem działalności jest działalność rehabilitacyjna. Ośrodek obejmuje opieką i rehabilitacją, realizowaną w systemie dziennym około 50 dzieci niepełnosprawnych oraz około 400 w systemie ambulatoryjnym. Są to dzieci, u których stwierdzono brak oczekiwanego rozwoju oraz dzieci które ze względu na znaczną niepełnosprawność ruchową lub intelektualną nie znalazły miejsca w masowych placówkach oświatowych.
Do zadań Statutowych Ośrodka należy w szczególności:

1) Wykrywanie, zapobieganie i leczenie zaburzeń rozwoju u dzieci, poprzez:
    a) diagnostykę i terapię zaburzeń ruchowych różnego pochodzenia, zwłaszcza związanych z uszkodzeniem ośrodkowego układu nerwowego,
    b) diagnostykę i terapię zaburzeń mowy,
    c) diagnostykę i pomoc psychologiczną,
    d) specjalistyczną pielęgnację i opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym,
2) Kompleksowa, wielodyscyplinarna rehabilitacja dzieci niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem uszkodzeń ośrodkowego układu nerwowego,
3) Stworzenie dzieciom niepełnosprawnym optymalnych warunków do pełnego rozwoju osobowości i osiągania dojrzałości społecznej,
4) Wykonywanie innych niezbędnych świadczeń dla dzieci młodzieży niepełnosprawnej w tym zadań oświatowo- wychowawczych,
5) Świadczenie specjalistycznych usług z zakresu rehabilitacji leczniczej.

Zadania te Ośrodek wykonuje w ramach umów zawartych ze Śląskim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia na świadczenia zdrowotne w zakresie: rehabilitacji leczniczej oraz ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i umowy zawartej z Gminą Miasta Jaworzna, na realizacje programu polityki zdrowotnej pn. „Kompleksowa terapia, opieka i pielęgnacja dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Miasta Jaworzna".
Niepełnosprawność staje się udziałem coraz większej rzeszy ludzi, zwłaszcza w związku z postępem medycyny ratującej życie w przypadkach: ciężkich uszkodzeń organizmu, wad wrodzonych i wcześnie nabytych, dzieci przedwcześnie urodzonych i o niskiej wadze urodzeniowej, a także w związku z wydłużaniem się życia. Nie jest wyłącznie zjawiskiem medycznym, czy problemem medyczno-opiekuńczym. Niezależnie od przyczyn niepełnosprawności, jest ona poważnym problemem społecznym.
Ośrodek działając w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej jako jednostka samofinansująca swoją działalność musi pokrywać poniesione koszty otrzymywanymi przychodami, pochodzącymi głównie z NFZ za podpisane kontrakty, które są najczęściej niedoszacowane, czyli ustalane poniżej kosztów świadczenia usług.
Kontrakty zawarte z NFZ ograniczają się ponadto wyłącznie do działań leczniczych, co w przypadku dzieci niepełnosprawnych nie jest jedynym problemem, np. działalność pielęgnacyjna, opiekuńcza i edukacyjna dzieci poddawanych długotrwałej rehabilitacji wykracza poza środki NFZ. Finansowanie działalności rehabilitacyjnej dzieci i młodzieży z dodatkowych źródeł (poza kontraktem NFZ) jest zatem w istniejącym systemie niezbędne.
Świadczenia realizowane przez Ośrodek odbywają się również w oparciu o umowę z Gminą Miasta Jaworzno, umożliwia to rozwiązywanie problemów związanych z niepełnosprawnością dzieci i młodzieży w sposób kompleksowy.
W ramach umów z NFZ Ośrodek realizuje następujące zakresy świadczeń:

L.p.	UMOWA O UDZIELANIE ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ - REHABILITACJA LECZNICZA
1	LEKARSKA AMBULATORYJNA OPIEKA REHABILITACYJNA
2	LEKARSKA AMBULATORYJNA OPIEKA REHABILITACYJNA DLA OSÓB O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
3	FIZJOTERAPIA AMBULATORYJNA
4	FIZJOTERAPIA AMBULATORYJNA DLA OSÓB O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
5	REHABILITACJA DZIECI Z ZABURZENIAMI WIEKU ROZWOJOWEGO W OŚRODKU/ODDZIALE DZIENNYM
6	REHABILITACJA DZIECI Z ZABURZENIAMI WIEKU ROZWOJOWEGO W OŚRODKU/ODDZIALE DZIENNYM O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
L.p.	UMOWA O UDZIELANIE ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ - AMBULATORYJNA OPIEKA SPECJALISTYCZNA
1	ŚWIADCZENIA W ZAKRESIE LOGOPEDII

Umowa z Gminą Miasta Jaworzna na realizacje programu polityki zdrowotnej pn. „Kompleksowa terapia, opieka i pielęgnacja dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Miasta Jaworzna" umożliwia poszerzenie świadczeń poza zakres objęty umowami z NFZ.
Głównym celem tego programu jest ograniczenie negatywnych skutków niepełnosprawności u dzieci poprzez rozwijanie indywidualnej samodzielności oraz społecznych kompetencji. Program jest skierowany do dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Miasta Jaworzna w wieku od 3 roku życia do czasu zakończenia edukacji szkolnej.
Działania realizowane przez Ośrodek w ramach programu zdrowotnego wynikają z zadań jednostek samorządów terytorialnych określonych w Ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz.573 z późn. zm.). Sposób ich finansowania określa Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz.633 z późn. zm.).
Podmiot wykonujący działalność leczniczą może otrzymać środki publiczne z przeznaczeniem na:

1) realizację zadań w zakresie programów zdrowotnych i promocji zdrowia, w tym na zakup aparatury i sprzętu medycznego oraz wykonanie innych inwestycji koniecznych do realizacji zadań;
2) remonty;
3) inne niż określone w pkt 1 inwestycje, w tym zakup aparatury i sprzętu medycznego.

W opinii Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych nr 265/2014 z dnia 24 listopada 2014 r. w sprawie programu zdrowotnego realizowanego przez Ośrodek czytamy:
„Głównym celem podejmowanych działań jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz tworzenia warunków do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz do korzystania z usług świadczonych na terenie jednostek samorządu terytorialnego.
Zasadność prowadzenia przez samorządy programów zdrowotnych obejmujących kompleksową terapię i rehabilitację niepełnosprawnych dzieci i młodzieży, wydaje się uzasadnione wobec podkreślanej przez ekspertów klinicznych niewystarczających środków finansowych, pozyskiwanych z kontraktów zawieranych z NFZ, na prowadzenie stałej wielospecjalistycznej i wielokierunkowej, a więc drogiej rehabilitacji, jakiej wymagają dzieci z niepełnosprawnością".

Od 2011 r. dodatkowym źródłem finansowania kosztów działalności Ośrodka, poza jego podstawową działalnością operacyjną, są przychody za najem pomieszczeń dla Niepublicznego Przedszkola Wielospecjalistycznego „Mali Zdobywcy".
Decyzja o utworzeniu tej placówki, w ramach działalności funkcjonującego przy Ośrodku Stowarzyszenia Rodzin na Rzecz Dzieci Sprawnych Inaczej, spowodowana została między innymi drastycznym zmniejszeniem finansowania programu zdrowotnego realizowanego w oparciu o umowę z Gminą Miasta Jaworzna.
Za 2008 r. otrzymano kwotę 965 485,00 zł. za 2010 r. już tylko 500 000,00 zł. Spadek o 52 % finansowania programu zdrowotnego groził niebezpieczeństwem utraty płynności finansowej. Utworzenie na terenie budynku Ośrodka w 2011 r. przedszkola było jednym z elementów programu naprawczego jednostki.

PROGRAMY NAPRAWCZE SPZOZ OŚRODKA REHABILITACYJNO-WYCHOWAWCZEGO DLA DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Z powodu ujemnych wyników Ośrodka na podstawie art. 59 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, w 2017 r. sporządzono „program naprawczy" oraz w 2018 „program naprawczy Aneks nr 1". Dokumenty informowały o wykonanych oraz zaplanowanych do realizacji na lata 2017-2019 r. działaniach

mających zmniejszyć koszty i zwiększyć przychody, ich efekty zaprezentowano w formie analizy finansowej: uzyskano dodatnie wyniki finansowe, nastąpiła poprawa sytuacji finansowej jednostki, Funduszu zakładu wzrósł o 160 262,65 zł z kwoty 338 479,36 zł na koniec 2007 r. do 498 742,01 zł. na koniec 2020 r.

W związku z ujemnym wynikiem finansowym za 2020 r. sporządzono program naprawczy, zatwierdzony Uchwałą Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 29 listopada 2021 r., w którym wykazano, że strata spowodowana została przyczynami zewnętrznymi niezależnymi od jednostki:

- na okres dwóch miesięcy zawieszono działalność Ośrodka - ponoszone w tym okresie koszty nie znalazły pokrycia w przychodach,
- pomimo ustawowego zakazu prowadzenia działalności, Ośrodek nie był uprawniony do skorzystania z jakiejkolwiek pomocy adresowanej do jednostek gospodarczych (w ramach tzw. tarczy finansowej),
- otrzymana z NFZ pożyczka miała na celu utrzymania płynności finansowej jednostek (w przypadku Ośrodka nie była ona zachwiana) obowiązek jej zwrotu pogorszy wyniki finansowe również w 2021 r,
- zwiększenie kwoty bazowej wynagrodzenia zasadniczego pracowników medycznych oraz minimalnego wynagrodzenia pracowników i zleceniobiorców spowodował wzrost kosztów osobowych),
- wprowadzenie reżimu sanitarnego skutkowało ograniczeniem ilości wykonywanych świadczeń,
- mniejsza ilość pacjentów, zgłaszających się na leczenie bezpośrednio w okresie po wznowieniu działalności, spowodowała również brak nadwykonań,
- utracono korzyści wynikające z braku możliwości realizowania nadwykonań w okresie zawieszenia działalności,
- podobnie jak w latach poprzednich również w 2020 r. cena za punkt rozliczeniowy świadczeń medycznych nie ulegała zmianie (ostatnia podwyżka cen dla NFZ miała miejsce około 10 lat temu),
- szkody powstałe na skutek zakłóceń w funkcjonowaniu oraz braku możliwości wykonywania działalności w związku z COVID-19, musiały zostać pokryte z własnych zasobów,

Skutkiem ustawowego [1] zawieszenia w 2020 r. działalności rehabilitacyjnej (COVID-19) w 2021 r. Ośrodek miał obowiązek zwrócić do NFZ kwotę 215 147,99 zł, otrzymaną za okres trwającego 2 miesiące przestoju, w czego konsekwencji poniósł stratę również za 2021 r.

Zamiarem przeprowadzonej niżej analizy i oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki jest wykazanie, że pomimo straty za 2020 i 2021 r. zrealizowane oraz zakładane do realizacji w programach naprawczych postulaty są optymalne i przynoszą zamierzone (wymierne) efekty.

ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ ZA OKRES OD 2012 R. DO 2021 R. PRZEDSTAWIAJĄCA EFEKTY REALIZACJI PROGRAMÓW NAPRAWCZYCH OŚRODKA.

Ustawa o działalności leczniczej wśród katalogu podmiotów leczniczych wymienia, obok przedsiębiorców czy instytutów badawczych takie jednostki jak samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej. SPZOZ jest podmiotem leczniczy niebędącym przedsiębiorcą, co wywołuje istotne konsekwencje w działaniu takiej jednostki. Determinuje to jej funkcjonowanie, źródła pozyskiwania przychodów, oraz konkurowanie z prywatnymi zakładami opieki zdrowotnej funkcjonującymi jako niepubliczne jednostki i będącymi przedsiębiorcą w rozumieniu Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U z 2021 r. poz. 162).

[1] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. 2020 r. poz. 660).

Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (SPZOZ) powstały z przekształcenia jednostek budżetowych zajmujących się ochroną zdrowia i stały się podmiotami samofinansującymi się z teoretyczną możliwością zarządzania wszystkimi aspektami ich działalności. Teoretyczną, gdyż w decydowaniu tym ograniczone są w wielu kwestiach koniecznością uzyskania zgody bądź powiadomienia podmiotu tworzącego lub uzyskania opinii organu działającego przy każdym SPZOZ jakim jest Rada Społeczna.

Pomimo samodzielności SPZOZ działa jako jednostka sektora finansów publicznych, co powoduje, iż regulacje prawne takiego zakładu są bardzo rozległe. SPZOZ oprócz prowadzenia rachunkowości, tak jak inne jednostki, na podstawie ustawy o rachunkowości, zobowiązany jest dodatkowo do stosowania ustawy o finansach publicznych, ustawy o działalności leczniczej, ustawy o zamówieniach publicznych czy rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

Zarządzanie zasobami osobowymi.

Stale rosnące wymagania NFZ wobec świadczeniodawców, konieczność realizacji nowych oraz ciągła zmiana już istniejących obowiązków ustawowych i prawnych, powodują w konsekwencji wzrost kosztów oraz sprzyjają nadmiernej biurokracji. Ośrodek jako priorytet stosuje zasadę oszczędności – efektywne gospodarowanie istniejącymi zasobami - zwłaszcza osobowymi które stanowią około 80 % ponoszonych kosztów. Pomimo niesprzyjających, często zmienianych i wprowadzanych kolejnych, nowych regulacji prawnych, w 2021 r. ograniczono liczbę osób zatrudnionych na stanowiskach administracyjnych z 5 osób w 2020 r. do 4 w 2021 r. oraz ogółem liczbę zatrudnionych w etatach z 37,68 etatów w 2020 r. do 36,29 etatów w 2021 r. W tabeli nr 1 zestawiono dane dotyczące zatrudnienia pracowników w 2020 r. i 2021 r.

Tabela nr 1 „Przeciętne zatrudnienie".

Lp.	Grupa zawodowa	Przeciętne zatrudnienie (liczba zatrudnionych w osobach)		Przeciętne zatrudnienie (liczba zatrudnionych w etatach)	
		2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.
1	Lekarze	1	1	0,75	0,75
2	Pielęgniarki	2	1	2	1,08
3	Psycholodzy	1	1	1	1,00
4	Logopedzi	1	1	1	1,00
5	Fizjoterapeuci	14	15	12,75	13,58
6	Pozostały personel medyczny (terapeuci)	2	3	2	2,50
7	Pozostały personel niemedyczny (salowe, opiekunowie)	4	4	3,83	3,50
8	Dietetycy	1	1	1	1,00
9	Pozostały personel niemedyczny (kucharka, kierowca, obsługa porządkowa)	4	5	4,33	4,63
10	Pozostały personel niemedyczny (rejestratorki)	4	3	3,94	3,00
11	Pozostały personel niemedyczny (administracja, zarząd)	5	4	5,08	4,25
Ogółem:		39	39	37,68	36,29

Wprowadzone zmiany organizacyjne oprócz spadku zatrudnienia o 1,39 etatu wpłynęły na ograniczenie skutków wzrostu kosztów płacy minimalnej oraz ustawowego zwiększenia wynagrodzeń pracowników medycznych. Podobnie jak inne jednostki działające w branży medycznej Ośrodek boryka się z problemem związanym z niedostateczną liczbą zatrudnionych lekarzy ze specjalnością rehabilitacja lecznicza. Do 2021 r. zatrudniał 1 lekarza rehabilitacji na ¾ etatu, pozostałe osoby realizowały świadczenia medyczne w ramach podwykonawstwa. W 2021 r. w ramach umowy cywilno-prawnej zatrudniano 2 lekarzy - specjalistów rehabilitacji, 1 doktora - specjalistę neurologii dziecięcej, 1 doktora nauk K.F.- specjalistę rehabilitacji oraz na umowę zlecenia 2 neurologopedów i 1 nauczyciela terapeutę. W 2022 r. Ośrodek w ramach umowy o pracę zatrudnił w wymiarze ¾ etatu lekarza rehabilitacji; zwiększa to szansę na pełną realizację kontraktu z NFZ.

Ośrodek działając w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej jest jednostką samodzielną i samofinansująca się, pokrywa z posiadanych środków i uzyskanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania. Zaprezentowane niżej dane finansowe wskazują, że jednostka prowadzona jest w sposób dobrze zorganizowany, staranny, skuteczny oraz oszczędny (efektywny ekonomicznie).

Podstawowe zadania systemu ochrony zdrowia to zaspokajanie potrzeb zdrowotnych obywateli przy jednoczesnym nacisku na efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów. Efektywność ekonomiczna *ex post* dotyczy określonych rezultatów, a w szczególności wyniku finansowego, dlatego w niniejszym opracowaniu przedstawiono dane jednostki w długim okresie czasu obejmującym 10 lat od 2012 do 2021 r., ponieważ taki sposób prezentacji danych rzetelnie przedstawia jej sytuację finansową.

Dane informujące o sytuacji finansowo-majatkowej Ośrodka zaprezentowane zostały w postaci tabel oraz na wykresach.

Przychody (źródła finansowania).

W tabeli nr 2, zestawiono kwoty przychodów (zł) według rodzajów działalności oraz ich strukturę (udział % poszczególnych rodzajów przychodów w przychodach ogółem) za okres od 2012 r. do 2021 r. Przychody zaprezentowano również na wykresie poniżej tabeli.

Tabela nr 2 „Przychody i ich struktura".

Rok	Usługi medyczne sprzedane NFZ		Usługi medyczne sprzedane Gminie		Działalność pomocnicza- przychody z opłat rodziców		Przychody Operacyjne i Finansowe		SUMA przychody
	(zł)	(%)	(zł)	(%)	(zł)	(%)	(zł)	(%)	(zł)
2012	1 382 336,96	66,06	540 000,00	25,81	80 174,00	3,83	90 015,85	4,30	2 092 526,81
2013	1 441 540,91	65,52	540 000,00	24,54	90 408,00	4,11	128 122,01	5,82	2 200 070,92
2014	1 377 706,28	64,02	540 000,00	25,09	57 088,00	2,65	177 151,54	8,23	2 151 945,82
2015	1 658 584,24	68,17	540 000,00	22,20	59 733,00	2,46	174 626,39	7,18	2 432 943,63
2016	1 576 298,72	65,65	585 000,00	24,36	60 640,00	2,53	179 232,12	7,46	2 401 170,84
2017	1 466 966,10	58,91	706 525,00	28,37	70 636,00	2,84	246 094,21	9,88	2 490 221,31
2018	1 677 488,25	60,97	750 000,00	27,26	75 368,00	2,74	248 548,00	9,03	2 751 404,25
2019	1 811 794,29	62,94	750 000,00	26,06	80 650,00	2,80	235 969,56	8,20	2 878 413,85
2020	1 823 418,93	63,43	750 000,00	26,09	79 677,02	2,77	221 634,28	7,71	2 874 730,23
2021	1 957 217,73	64,95	750 000,00	24,89	96 925,87	3,22	209 362,73	6,95	3 013 506,33

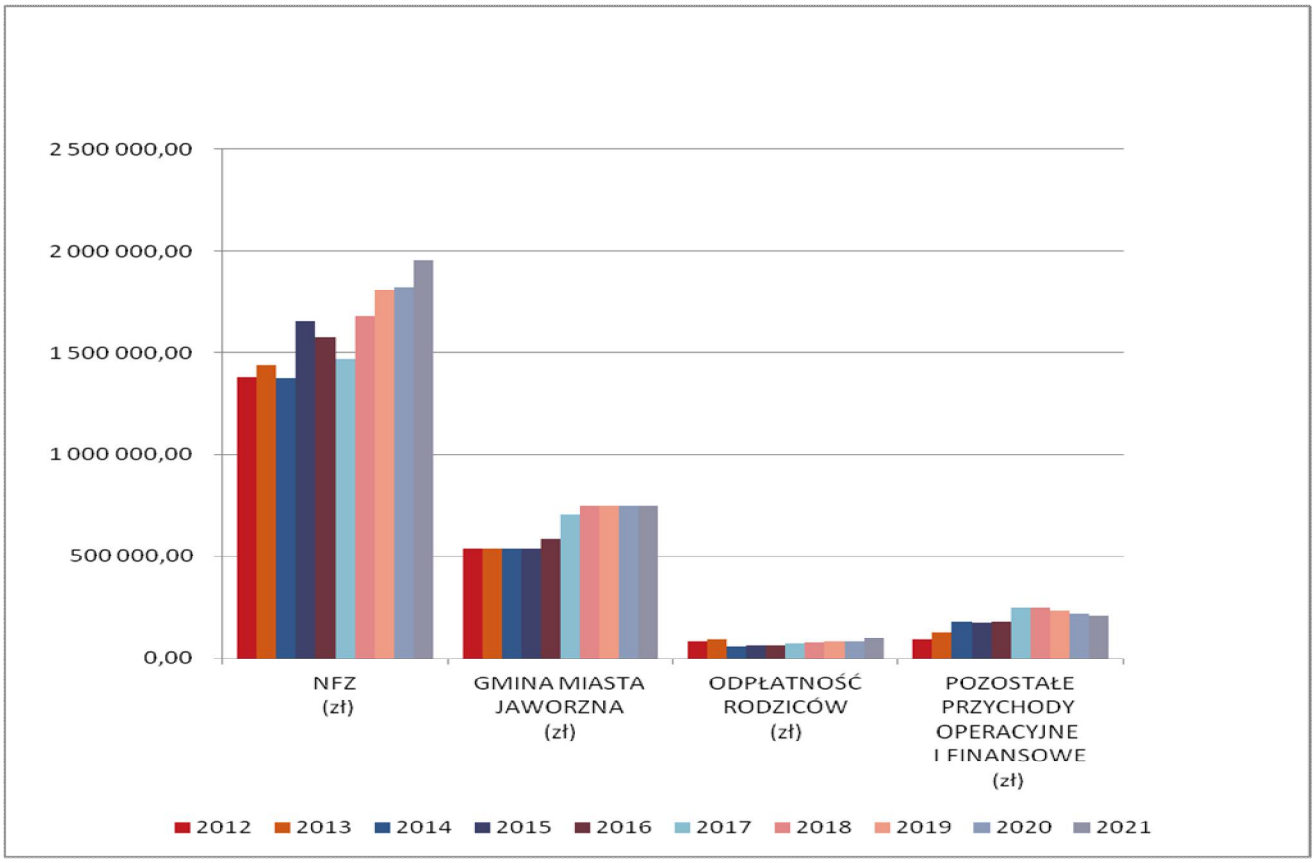

Przychody z NFZ za realizację świadczeń medycznych, są zasadniczym źródłem finansowania działalności Ośrodka. W 2012 r. wynosiły 1 382 336,96 zł i stanowiły 66,06 % ogółu przychodów, przez okres 10 lat (od 2012 r. do 2021 r.) wzrosły nominalnie o 574 880,77 zł, za 2021 r. wynosiły 1 957 217,73 zł, jednocześnie spadł ich udział w przychodach ogółem do 64,95 %.

Za 2020 r. kwota przychodów z NFZ 1 823 418 ,93 zł stanowiła sumę:

- przychodów za zrealizowane w okresie 10 miesięcy świadczenia 1 608 270,94 zł
- zaliczki w kwocie 215 147,99 zł. wypłaconej przez NFZ na podstawie rozporządzenia ministra zdrowia[2] - będącej równowartością przychodów Ośrodka za okres 2 miesięcy ustawowego zawieszenia działalności.

NFZ wprowadził specjalny mechanizm rozliczania umów; na podstawie rachunków wystawianych poza szablonem, obejmujących kwotę transzy miesięcznej. Miało to na celu utrzymanie płynności finansowej świadczeniodawców. Ośrodek skorzystał z tej możliwości generując takie rachunki za okres 2 miesięcy. Kolejne rozporządzenie ministra zdrowia[3] wprowadziło dodatkowy warunek umożliwiający zastosowanie tego mechanizmu – konieczność udzielenia (nadrobienia) świadczeń. W związku z brakiem możliwości ich nadrobienia w 2021 r. musiał dokonać zwrotu otrzymanej w 2020 r. zaliczki.

W tabeli nr 3 przedstawiono dynamikę zmian przychodów ze sprzedaży dla NFZ.

Tabela nr 3 „Dynamika zmian przychodów z NFZ".

[2] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 14 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. 2020 r. poz. 437).

[3] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 15 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. 2020 r. poz. 696).

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Przychody NFZ (zł)	1 351 696,96	1 382 336,96	1 441 540,91	1 377 706,28	1 658 584,24	1 576 298,72	1 466 966,10	1 677 488,25	1 811 794,29	1 823 418,93	1 957 217,73
Wzrost/Spadek (zł)		30 640,00	59 203,95	-63 834,63	280 877,96	-82 285,52	-109 332,62	210 522,15	134 306,04	11 624,64	145 423,44
Tempo wzrostu /spadku (%)		2%	4%	-4%	20%	-5%	-7%	14%	8%	1%	8%

Za wyjątkiem 2014, 2016 i 2017 r. (ujemna dynamika zmian wynosząca -4%, -5% i -7%) następował stały wzrost przychodów z NFZ, największy za 2015 r. 280 877,96 zł 20 % oraz 2018 r. 210 522,15 zł. 14 % był efektem zwiększenia ilości zakontraktowanych świadczeń oraz realizacji nadwykonań.

Rezultat wzrostu przychodów był niezwykle trudny do osiągnięcia z uwagi na to, że uzyskano go przy:

- nie zmienionej od 2010 r. cenie jednostkowej (za tzw. punkt rozliczeniowy),
- wprowadzeniu od 2010 r. limitu świadczeń w rehabilitacji dziennej (ograniczono je do 120 osobodni w skali roku na dziecko),
- ustawowym zawieszeniu w 2020 r. działalności rehabilitacyjnej Ośrodka.

Przychody z Gminy Miasta Jaworzna, na realizację programu zdrowotnego w2012 r. wynosiły 540 000,00 zł i stanowiły 25,81 % ogółu przychodów, przez okres 10 lat (od 2012 r. do 2021 r.) wzrosły nominalnie o 210 000,00, za 2021 r. wynosiły 750 000,00 zł, jednocześnie spadł ich udział w przychodach ogółem do 24,89 %, ich wartość od 2018 r. pozostaje bez zmian.

Dynamikę zmian przychodów ze sprzedaży dla Gminy Miasta Jaworzno przedstawiono w tabeli nr 4.

Tabela nr 4 „Dynamika zmian przychodów z Gminy Miasta Jaworzna".

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Przychody z Gm. M. Jaworzna (zł)	550 000,00	540 000,00	540 000,00	540 000,00	540 000,00	585 000,00	706 525,00	750 000,00	750 000,00	750 000,00	750 000,00
Wzrost/Spadek (zł)		-10 000,00	0,00	0,00	0,00	45 000,00	121 525,00	43 475,00	0,00	0,00	0,00
Tempo wzrostu /spadku (%)		-2%	0%	0%	0%	8%	21%	6%	0%	0%	0%

W latach od 2016 do 2018 r. przychody z Gminy rosły, tempo wzrostu wynosiło odpowiednio 8%, 21% i 6 %, za okres od 2012 do 2021 r. nominalna kwota wzrostu wyniosła 210 000,00 zł.

Wzrost ten był efektem działań podejmowanych w celu zwiększenia środków na finansowany z budżetu Miasta Jaworzna program polityki zdrowotnej, zostały one zmniejszone z kwoty wynoszącej w 2008 r. 965 485,00 zł do 500 000,00 zł za 2010 r.

Analiza wyników z poszczególnych rodzajów działalności, za 2014 r. i 2015 r. wykazała, że program zdrowotny oraz działalność pomocnicza polegająca na dowozie oraz żywieniu dzieci, są deficytowe.

Koszty tej działalności pokrywane były przychodami z nadwykonań dla NFZ. Ośrodek zwracał się do Gminy w tej sprawie (pisma ORW/Ks/031/15 z 04.09.2015 r. i ORW/Ks/031/16 z 08.11.2016 r.), skutkiem czego, Gmina zwiększyła finansowanie programu zdrowotnego oraz w 2016 r. przekazała dotację celową w kwocie 200 000,00 zł na realizację zadania „Modernizacja budynku Ośrodka Rehabilitacyjno-Wychowawczego dla Dzieci Niepełnosprawnych oraz zakup aparatury i sprzętu medycznego".

D**ziałalność pomocnicza** obejmuje usługi transportu oraz żywienia podopiecznych Ośrodka i Przedszkola; jest ściśle związane z realizacją podstawowej działalności Ośrodka: medyczno-rehabilitacyjnej i opiekuńczej oraz jego pozostałych zadań statutowych - oświatowo-wychowawczych.

Dotyczy dzieci i młodzieży, nierzadko z zaburzeniami psychicznymi, wymagającymi bezpośredniej opieki i pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb, często na wózkach inwalidzkich, bez możliwości samodzielnego poruszania się. Działania z zakresu ochrony ich zdrowia, opieki i edukacji wynikają również

z przepisów prawa o ochronie zdrowia psychicznego[4], mogą być i są realizowane w Ośrodku jedynie poprzez zapewnienie dzieciom z niepełnosprawnością (również intelektualną) dowozu. W tym celu w 2008 r. ze środków własnych jednostka nabyła samochód posiadający windę, dostosowany do przewozu osób niepełnosprawnych.

Za transport pobierane są opłaty od rodziców według ustalonej przez jednostkę stawki za dzień przewozu, jednakowej dla wszystkich dzieci niezależnie od ilości przejechanych kilometrów. Stawka za dowóz dzieci z domu do Ośrodka i z Ośrodka do domu wynosiła od 2011 r. 4,00 zł, koszt osobodnia przewozu wynosił wówczas 15,02 zł. (opłaty pokrywały koszty paliwa). Podniesienie w 2019 r. stawki do 15 zł wywołało protesty rodziców, dlatego oprócz stawki podstawowej wprowadzono ulgową uwzględniającą sytuację finansową rodzin. Koszt osobodnia transportu skalkulowany w oparciu o dane za 2018 r. wynosił 35,95 zł.

Skalkulowany koszt za dzień przewozu		Okres obowiązywania stawki		Stawka za dzień przewozu ORWDDN	
rok	zł	od	do	Podstawowa	Ulgowa
2011	15,02 zł	wrz-11	mar-14	4,00 zł	
2013	23,93 zł	kwi-14	lut-17	7,00 zł	
2015	24,45 zł	mar-17	wrz-19	10,00 zł	
2018	35,95 zł	paź-19	sty-20	15,00 zł	10,00 zł

Od 2020 r. Gmina zwraca rodzicom (na ich wniosek) koszty dowozu dzieci do Ośrodka według stawki za dzień wyliczonej w oparciu o przepisy [5] regulujące dowóz dzieci niepełnosprawnych samochodem prywatnym rodzica. Do jej wyliczenia Gmina przyjmuje odległości między miejscem zamieszkania dziecka a Ośrodkiem średnią cenę 1 litra paliwa wg. aktualnie obowiązującej uchwały Rady Miejskiej w Jaworznie oraz średnie zużycia paliwa wg. producenta samochodu.

Dlatego od 2020 r. oprócz dotychczasowych stawek, Ośrodek stosuje stawki wyliczone przez Gminę dla dzieci którym refunduje ona koszty poniesione w Ośrodku (przyjmuje stawkę nie mniejszą niż 15,00 zł/osobodzień).

Przepisy prawa oświatowego nakładają na gminy obowiązek zapewnienia uczniom z niepełnosprawnością bezpłatny transport do miejsca ich kształcenia i wychowania, w celu ich realizacji Gmina zawiera umowę z wyłonionym przez siebie przewoźnikiem. Stawki opłat zwracanych przewoźnikom przez Gminę są wyższe od stawek Ośrodka.

Przykładowo w umowie zawartej przez Gminę z przewoźnikiem na rok szkolny 2022/2023 r. stawka wynosi 43,00 zł za dzień dowozu dziecka, maksymalna stawka obliczona przez Gminę jako należny rodzicom zwrot kosztów dowozu samochodem Ośrodka w zależności od odległości między miejscem zamieszkania dziecka a Ośrodkiem wynosiła 32,38 zł.

Stawki osobodnia przewozu stosowane przez ORWDDN w 2022 r.			Stawki za dzień przewozu z umowy między Gminą a przewoźnikami obowiązująca na rok szkolny od wrzesień 2022 /2023 r.
Podstawowa	Obniżona	Indywidualna z umowy między rodzicami a Gminą	
15,00 zł	10,00 zł	<18,68 ; 32,38>	43,00 zł

Rosnące koszty osobodnia transportu powodują, że Ośrodek będzie musiał podnieść stawki, zwłaszcza, ze względu na zużycie samochodu, który w znacznym stopniu jest już wyeksploatowany (amortyzacja 100 %). Występujące coraz częściej awarie, generują dodatkowe koszty remontów i napraw, koszt osobodnia transportu za 2021 r. wynosił 48,94 zł po odjęciu przychodów z opłat rodziców 31,01 zł.

Oprócz transportu Ośrodek, zapewnia także dzieciom żywienie, odpowiednio zbilansowane dla potrzeb konkretnych grup wiekowych oraz indywidualnych wymagań wynikających z przyczyn zdrowotnych.

[4] Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 685).
[5] Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz.1085).

Wszystkie dzieci podopieczni Ośrodka oraz Przedszkola, przebywają na terenie budynku znaczną część dnia, dlatego zapewnienie im w tym czasie posiłku jest niezbędne. Usługi żywienia (tak jak transportu) również świadczone są za pomocą środków własnych; Ośrodek posiada w pełni wyposażoną kuchnię, wyremontowaną oraz doposażoną w nowy, energooszczędny sprzęt (również ze środków z darowizny), zatrudnia dietetyczkę oraz kucharkę.

Zgodnie z przepisami ustawy o systemie oświaty, opłaty za korzystanie z posiłków w stołówce zorganizowanej w publicznej szkole czy przedszkolu, powinny być ustalane wyłącznie jako równowartość surowców wykorzystanych do ich przygotowania tzw. wsad do kotła. Nie mogą one pokrywać kosztów stałych, niezależnych od liczby wydanych posiłków; wynagrodzenia pracowników, zużycia energii elektrycznej, cieplnej, środków czystości, podatków i opłat oraz pozostałych kosztów.

Przychody z tych opłat zależą od liczby dzieci korzystających z żywienia i stawki żywieniowej, Ośrodek ma znikomy wpływ na ich wartość, zwiększanie stawki możliwe jest na skutek wzrostu cen artykułów spożywczych.

W strukturze przychodów działalność pomocnicza stanowi około 3 % przychodów ogółem. W 2012 r. wynosiły one 80 174,00 zł co stanowiło 3,83 % ogółu przychodów, w 2021 r. 96 925,87 zł, 3,22 %. Dynamikę zmian przychodów z działalności pomocniczej - transportu i żywienia przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5 „Dynamika zmian przychodów z opłat rodziców za transport i żywienie".

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Przychody z opłat rodziców (zł)	46 207,00	80 174,00	90 408,00	57 088,00	59 733,00	60 640,00	70 636,00	75 368,00	80 650,00	79 677,02	96 925,87
Wzrost/Spadek (zł)		33 967,00	10 234,00	-33 320,00	2 645,00	907,00	9 996,00	4 732,00	5 282,00	-972,98	17 248,85
Tempo wzrostu /spadku (%)		74%	13%	-37%	5%	2%	16%	7%	7%	-1%	22%

Największy wzrost przychodów z opłat za żywienie i przewóz uzyskano w 2012 r., dynamika zmian wyniosła wówczas 74 %. Ośrodek obciążał w tym okresie Stowarzyszenie kosztami stałymi za żywienie dzieci przedszkolnych biorących udział w programie zdrowotnym. W 2014 r. nastąpiła zmiana przepisów podatkowych VAT, w związku z brakiem jednoznacznej oceny sytuacji prawnej dotyczącej opodatkowania tych usług w przypadku dzieci szkolnych i przedszkolnych, Ośrodek zwrócił się do Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z prośbą o ich interpretację. Wydana dla nas indywidualna interpretacja podatkowa VAT była niekorzystna, dlatego zrezygnowano z obciążania przedszkola kosztami stałymi transportu i żywienia, które do chwili obecnej ponoszone są przez Ośrodek.

Przychody operacyjne oraz finansowe nie są bezpośrednio związane z podstawową działalnością Ośrodka (statutową), posiadane zasoby rzeczowe (budynki, plac zabaw, wyposażenie pomieszczeń) oraz w mniejszym stopniu finansowe (środki pieniężne), umożliwiają mu uzyskanie dodatkowego źródła przychodów, którym finansuje swoją deficytową działalność pomocniczą.

Na przychody operacyjne w głównej mierze składają się kwoty uzyskane z wynajmu pomieszczeń dla przedszkola oraz równowartość otrzymanych darowizn rzeczowych i finansowych. Wzrost przychodów operacyjnych nastąpił wskutek podwyższania cen za najem, wynajmowaniem kolejnych pomieszczeń dla przedszkola oraz uczestniczeniem w konkursach wolontariackich fundacji ING BŚ .

Na wartość przychodów finansowych składają się kwoty z oprocentowania lokat bankowych oraz odsetek od należności za nieterminowe regulowanie opłat rodziców.

W 2012 r. ich wartość wynosiła 90 015,85 zł, stanowiły wówczas 4,3 % ogółu przychodów, przez okres 10 lat (od 2012 r. do 2021 r.) wzrosły nominalnie o 119 346,88 zł, za 2021 r. wynosiły 209 362,73 zł, a ich udział w przychodach ogółem 6,95 %.

Dynamikę zmian pozostałych przychodów Operacyjnych i Finansowych zaprezentowano w tabeli nr 6.

Tabela nr 6 „Dynamika zmian przychodów Operacyjnych i Finansowych"

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Przych. Operacyjne i	42 212,41	90 015,85	128 122,01	177 151,54	174 626,39	179 232,12	246 094,21	248 548,00	235 969,56	221 634,28	209 362,73
Wzrost/Spadek (zł)		47 803,44	38 106,16	49 029,53	-2 525,15	4 605,73	66 862,09	2 453,79	-12 578,44	-14 335,28	-12 271,55
Tempo wzrostu /spadku (%)		113%	42%	38%	-1%	3%	37%	1%	-5%	-6%	-6%

Największy wzrost przychodów operacyjnych i finansowych (dynamika zmian 113 %) uzyskano w 2012 r. w związku z najmem pomieszczeń dla przedszkola. Wzrost przychodów w 2013 r.,2014 r. i 2017 r. był efektem podniesienia przez Ośrodek stawki czynszu oraz wynajmem kolejnych pomieszczenia na działalność przedszkolną. Spadek przychodów operacyjnych i finansowych w 2019 r., 2020 r. i 2021 r. spowodowany został obniżeniem a następnie brakiem oprocentowania lokat bankowych oraz ograniczeniami związanymi z epidemią COVID-19 (Ośrodek nie mógł uczestniczyć w projektach fundacji ING).

W Tabela nr 7 oraz na wykresie poniżej tabeli przedstawiono dynamikę zmian wszystkich przychodów Ośrodka (razem) za lata od 2012 do 2021 r.

Tabela nr 7 „Dynamika zmian ogółem przychodów".

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Razem Przychody ORWdDN (zł)	1 990 116,37	2 092 526,81	2 200 070,92	2 151 945,82	2 432 943,63	2 401 170,84	2 490 221,31	2 751 404,25	2 878 413,85	2 874 730,23	3 013 506,33
Wzrost/Spadek (zł)		102 410,44	107 544,11	-48 125,10	280 997,81	-31 772,79	89 050,47	261 182,94	127 009,60	-3 683,62	135 092,48
Tempo wzrostu /spadku (%)		5%	5%	-2%	13%	-1%	4%	10%	5%	0%	5%

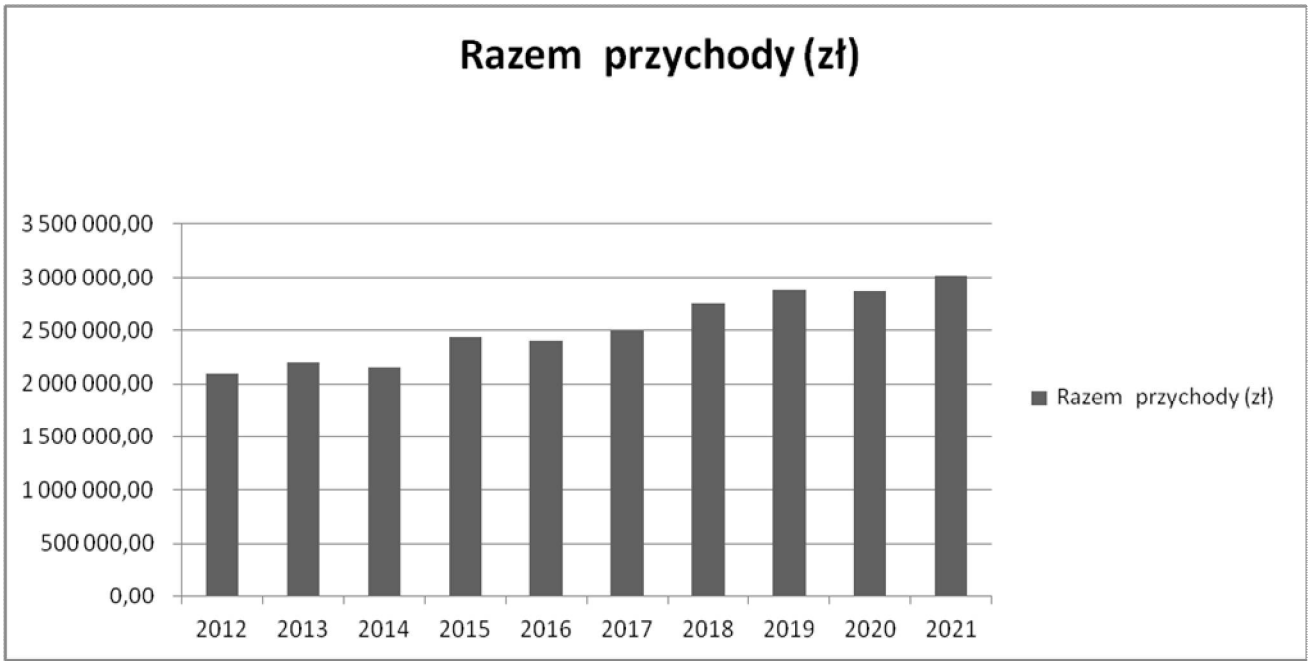

W okresie 10 lat (2012 r.-2021 r.) nastąpił wzrost łącznej wartość wszystkich przychodów Ośrodka o 920 979,52 zł, największy wzrost przychodów ogółem uzyskano za 2015 r. i 2018 r. tempo wzrostu wynosiło 13 % za 2015 r. i 10 % za 2018 r. Spadek przychodów dotyczył 2014 r. i 2016 r. (tempo zmian wynosiło -2% i -1%). Za 2020 r. w związku z ustawowym ograniczeniem działalności tempo zmian wynosiło 0 %.

Koszty działalności.

W tabeli nr 8 zestawiono kwoty poniesionych w okresie 10 lat (2012 r-2021 r.) kosztów rodzajowych, operacyjnych i finansowych (zł) oraz ich strukturę (%).
Wykres poniżej tabeli przedstawia koszty rodzajowe w podziale na koszty osobowe i rzeczowe.
Tabela nr 8 „koszty i ich struktura".

Rok	Koszty osobowe		Koszty rzeczowe		Razem koszty rodzajowe (osobowe i rzeczowe)		Koszty operacyjne i finansowe		SUMA koszty rodza.+operac. i finansowe	SUMA koszty
	(zł)	(%)	(zł)	(%)	(zł)	(%)	(zł)	(%)	(zł.)	(%)
2012	1 530 340,65	73,48	552 017,60	26,50	2 082 358,25	99,98	416,30	0,02	2 082 774,55	100,00
2013	1 604 842,52	74,10	560 629,25	25,88	2 165 471,77	99,98	383,00	0,02	2 165 854,77	100,00
2014	1 635 889,19	74,92	547 376,35	25,07	2 183 265,54	99,98	362,30	0,02	2 183 627,84	100,00
2015	1 810 258,73	75,76	578 760,09	24,22	2 389 018,82	99,98	385,41	0,02	2 389 404,23	100,00
2016	1 917 660,60	78,38	528 704,05	21,61	2 446 364,65	99,98	391,16	0,02	2 446 755,81	100,00
2017	1 957 637,34	78,01	551 147,24	21,96	2 508 784,58	99,98	560,37	0,02	2 509 344,95	100,00
2018	2 176 488,58	79,74	552 936,10	20,26	2 729 424,68	100,00	102,00	0,00	2 729 526,68	100,00
2019	2 290 446,77	80,91	540 412,24	19,09	2 830 859,01	100,00	0,00	0,00	2 830 859,01	100,00
2020	2 453 283,00	83,09	497 172,62	16,84	2 950 455,62	99,93	1 994,75	0,07	2 952 450,37	100,00
2021	2 651 281,51	82,50	557 060,58	17,34	3 208 342,09	99,84	5 151,28	0,16	3 213 493,37	100,00

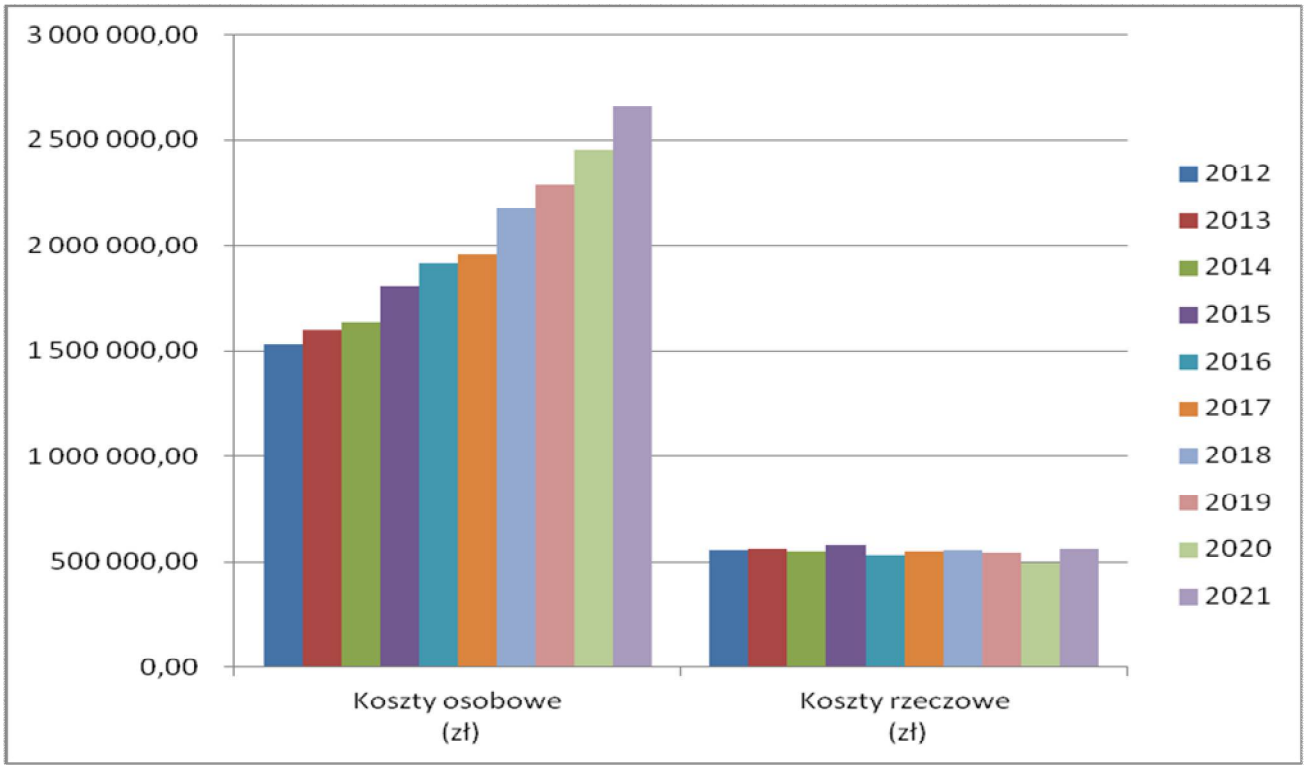

Koszty osobowe stanowią ok. 80 %; obejmują: wynagrodzenia pracowników i zleceniobiorców, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia. Ich wzrost regulują przepisy dot. wynagrodzenia pracowników medycznych[6] oraz rozporządzenia w/s. płacy minimalnej. Koszty tych podwyżek Ośrodek pokrywał głównie własnymi środkami; do 2020 r. NFZ częściowo refundował wzrost kosztów wynagrodzeń lekarzy

[6] Ustawa z dnia 08 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w podmiotach medycznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1471 ze zm. z dnia 20 .08.2019 r. Dz. U. z 2019 r. poz. 1565)

i pielęgniarek, od 2021 r. wprowadzono nowe regulacje prawne, obligujące NFZ również do dopłaty wynagrodzeń pracowników medycznych oraz innych pracowników działalności podstawowej.[7]
NFZ refundował wzrost kosztów wynagrodzeń tym pracownikom, którzy wykonywali pracę w oparciu o zawarte z nim umowy; wzrost kosztów wynagrodzeń pracowników świadczących pracę również w ramach umowy z Gminą Miasta Jaworzna jednostka musiała pokryć ze środków własnych.
Do 2018 r. Ośrodek wykonywał usługi medyczne (nadwykonania) przekraczające limit umów z NFZ, około 40 % uzyskanych stąd środków miał obowiązek przeznaczyć na wynagrodzenia.
W okresie od 2012 r. do 2021 r. koszty osobowe wrosły nominalnie o 1 120 940,86 zł. Dynamikę zmian kosztów osobowych przedstawiono w tabeli nr 9.

Tabela nr 9 „Dynamika zmian kosztów osobowych".

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Koszty osobowe	1 466 493,93	1 530 340,65	1 604 842,52	1 635 889,19	1 810 258,73	1 917 660,60	1 957 637,34	2 176 488,58	2 290 446,77	2 453 283,00	2 651 281,51
Wzrost/Spadek (zł)		63 846,72	74 501,87	31 046,67	174 369,54	107 401,87	39 976,74	218 851,24	113 958,19	162 836,23	197 998,51
Tempo wzrostu /spadku (%)		4%	5%	2%	11%	6%	2%	11%	5%	7%	8%

Największe tempo wzrostu kosztów osobowych dotyczyło 2015 i 2018 r. wyniosło 11 %.

Koszty rzeczowe obejmują: amortyzację, zużycie materiałów i energii, usługi obce (w tym medyczne), podatki i opłaty oraz pozostałe koszty rodzajowe. W okresie od 2012 r. do 2021 r. koszty rzeczowe utrzymywały się prawie na nie zmienionym poziomie - ich wartość wzrosła nominalnie o 11 132,40 zł. Korzystne z punktu widzenia rentowności jednostki, niskie lub ujemne tempo zmian kosztów rzeczowych, jest efektem programu oszczędnościowego, realizowanego zgodnie z postulatami programów naprawczych. Tempo zmian kosztów rzeczowych za 2020 r. wynosiło. -8 % r. w odniesieniu do roku poprzedniego. Spadek kosztów spowodowany był zawieszeniem działalności jednostki na skutek COVID-19. Ośrodek prze okres 2 miesięcy nie ponosił kosztów zmiennych związanych z żywieniem i dowozem dzieci (zużycia artykułów spożywczych i paliwa). Koszty stałe dotyczące tego okresu (wynagrodzenia wraz z pochodnymi, podatki i opłaty, utrzymanie obiektu, konserwacje, remonty, amortyzacja i inne) ponosił w pełnej wysokości. W okresie ustawowego zawieszenia działalności zmniejszyło się zużycia energii elektrycznej, cieplnej i wody.
Wysokie tempo wzrostu kosztów rzeczowych wynoszące w 2021 r.13 % spowodowane było inflacją. Dynamikę zmian kosztów rzeczowych przedstawiono w tabeli nr 10.

Tabela nr 10„Dynamika zmian kosztów rzeczowych".

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Koszty rzeczowe	519 883,56	552 017,60	560 629,25	547 376,35	578 760,09	528 704,05	551 147,24	552 936,10	540 412,24	497 172,62	563 150,00
Wzrost/Spadek (zł)		32 134,04	8 611,65	-13 252,90	31 383,74	-50 056,04	22 443,19	1 788,86	-12 523,86	-43 239,62	65 977,38
Tempo wzrostu /spadku (%)		6%	2%	-2%	6%	-9%	4%	0%	-2%	-8%	13%

W tabeli nr 11 oraz na wykresie poniżej przedstawiono dynamikę zmian wszystkich kosztów Ośrodka ogółem: rodzajowych w tym osobowych i rzeczowych oraz operacyjnych i finansowych poniesionych w okresie od 2012 do 2021 r.

Tabela nr 11„Dynamika zmian kosztów ogółem: rodzajowych, operacyjnych i finansowych".

[7] Rozporzadzenie Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (DZ.U. z 2021 r. poz 1235)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Koszty ogółem	1 987 326,10	2 082 774,55	2 165 854,77	2 183 627,84	2 389 404,23	2 446 755,75	2 509 344,95	2 729 526,68	2 830 859,01	2 952 450,37	3 213 493,37
Wzrost/Spadek (zł)		95 448,45	83 080,22	17 773,07	205 776,39	57 351,52	62 589,20	220 181,73	101 332,33	121 591,36	261 043,00
Tempo wzrostu /spadku (%)		5%	4%	1%	9%	2%	3%	9%	4%	4%	9%

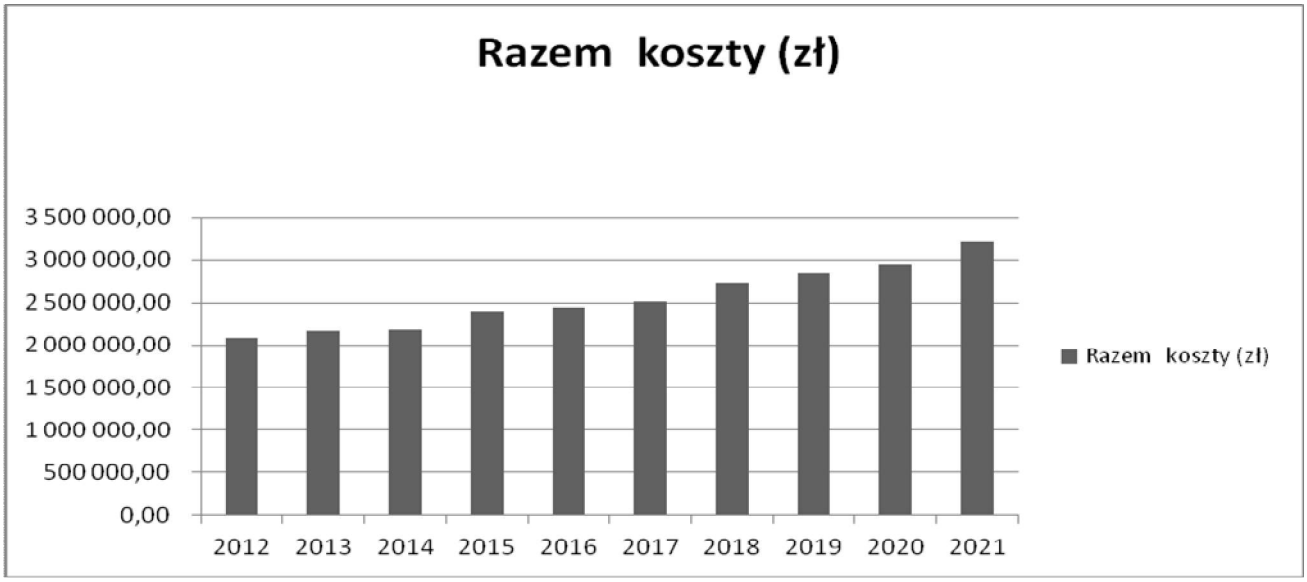

W okresie 10 lat od 2012 r. do 2021 r. koszty ogółem wzrosły o 1 130 718,82 zł, największy ich wzrost dotyczy 2015 r., 2018 r. i 2021 r, tempo wzrostu wynosiło w tych latach 9 %.

Porównanie przychodów i kosztów.

W tabeli nr 12 oraz na wykresie poniżej porównano przychody i koszty Ośrodka od 2012 r. do 2021 r.

Tabela nr 12 „Przychody i koszty ogółem".

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Przychody ogółem	1 990 116,37	2 092 526,81	2 200 070,92	2 151 945,82	2 432 943,63	2 401 170,84	2 490 221,31	2 751 404,25	2 878 413,85	2 874 730,23	3 013 506,33
Koszty ogółem	1 987 326,10	2 082 774,55	2 165 854,77	2 183 627,84	2 389 404,23	2 446 755,81	2 509 344,95	2 729 526,68	2 830 859,01	2 952 450,37	3 213 493,37

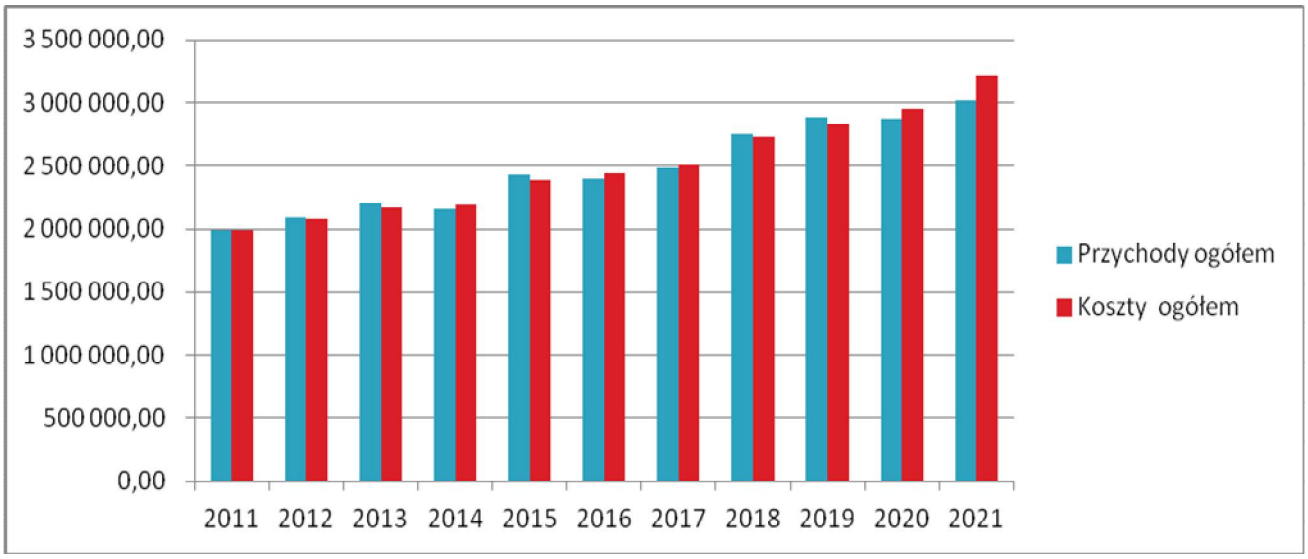

Jednostka w długim okresie czasu posiadała zdolność do samofinansowania, pokrywała koszty swojej działalności otrzymywanymi przychodami, wypracowaną nadwyżką finansową zasilała fundusz zakładu.

Wyniki finansowe.

Wynik finansowy jest bardzo istotnym elementem polityki samodzielnych zakładów opieki zdrowotnej, przez który dokonuje się oceny zdolności do kontynuowania jego działalności w najbliższej przyszłości. Służy ocenie efektywności gospodarowania mieniem przez kierownika jednostki. Uzyskane osiągnięcia (wyniki finansowe) umożliwiają weryfikowanie zmian, w sposobie zarządzania.
W ustawie o działalności leczniczej[8] art. 59.2. czytamy; Podmiot tworzący może pokryć stratę netto za rok obrotowy samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, w kwocie, jaka nie może zostać pokryta zgodnie z ust. 1, jednak nie wyżej niż suma straty netto i kosztów amortyzacji.
Ośrodek zawsze pokrywał stratę netto samodzielnie w sposób określony w tej ustawie w art. 57 ust.2 pkt. 1. z funduszu zakładu (środków własnych).
Tabela nr 13 oraz wykres poniżej przedstawiają wyniki finansowe netto Ośrodka za okres 2012 r. - 2021 r. oraz wyniki finansowe netto po dodaniu kosztów amortyzacji. Amortyzacja jest kosztem zużycia środków w czasie, toteż nie zawsze jest równocześnie wydatkiem.

Tabela nr 13 „Wyniki finansowe netto oraz wyniki finansowe netto po dodaniu kosztów amortyzacji".

Rok	Wynik finansowy netto (zł)	Suma wyniku finansowego i amortyzacji (zł)
2012	12 823,03	132 259,57
2013	34 358,51	155 202,62
2014	-31 806,23	72 206,36
2015	43 452,24	146 326,78
2016	-46 233,96	67 858,86
2017	-19 781,98	95 105,85
2018	21 632,59	142 216,85
2019	47 401,84	141 801,91
2020	-78 030,14	-1 199,10
2021	-200 065,04	-130 146,17

Najgorszy wynik finansowy netto uzyskano za 2020 i 2021 r., po dodaniu kosztów amortyzacji był on nadal ujemny, wynosił odpowiednio: za 2020 r. -1 199,10 zł i 2021 r.-130 146,17 zł. Strata pokryta została z funduszu zakładu, który na koniec 2022 r. będzie wynosił 220 646,83 zł

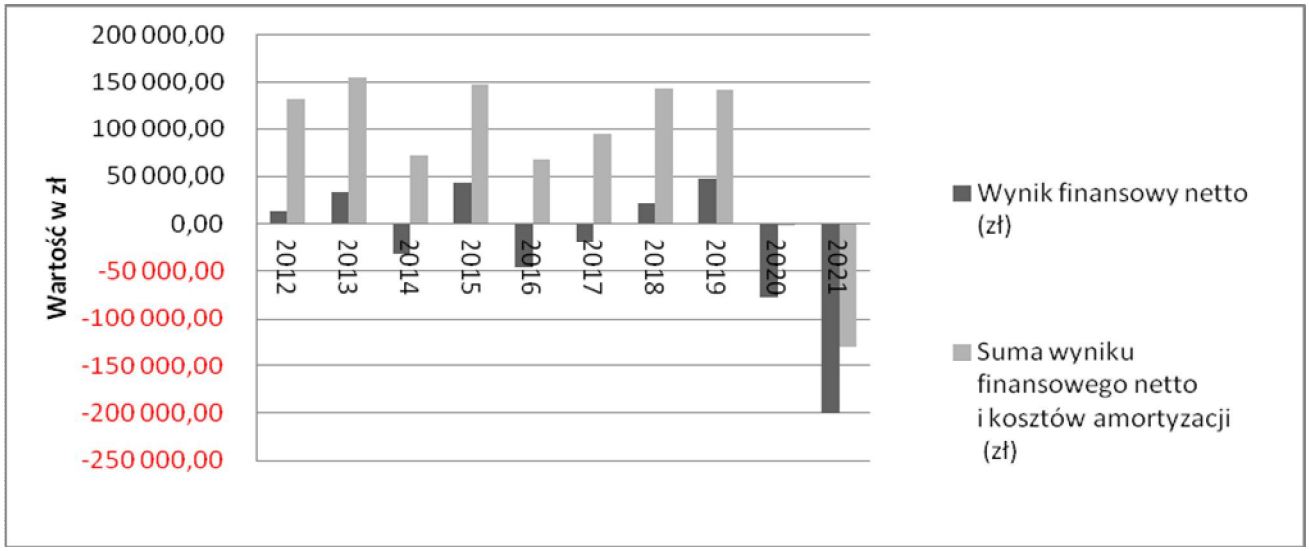

[8] Ustawa o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011 r. (Tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 633 z późn. zm)

Fundusz zakładu.

Definicja majątku SPZOZ określona została w ustawie o działalności leczniczej w art. 56.
Wartość majątku samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej określają:

1) fundusz założycielski;
2) fundusz zakładu.

Fundusz założycielski zakładu stanowi wartość wydzielonej samodzielnemu publicznemu zakładowi opieki zdrowotnej części mienia Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub uczelni medycznej, w tym przekazanego w nieodpłatne użytkowanie.
Fundusz zakładu stanowi wartość majątku samodzielnego publicznego zakładowi opieki zdrowotnej po odliczeniu funduszu założycielskiego.
W tabeli nr 14 oraz na wykresie poniżej zestawiono salda końcowe Funduszu zakładu w okresie obejmującym lata od 2012 r. do 2021 r.

Tabela nr 14 „Funduszu zakładu od 2012 r. do 2021 r.".

Rok (stan na koniec roku / końcowy)	Fundusz zakładu / zapasowy (zł)
2012	436 895,99
2013	449 719,02
2014	484 077,53
2015	452 271,30
2016	495 723,54
2017	449 489,58
2018	429 707,60
2019	451 340,17
2020	498 742,01
2021	420 711,87

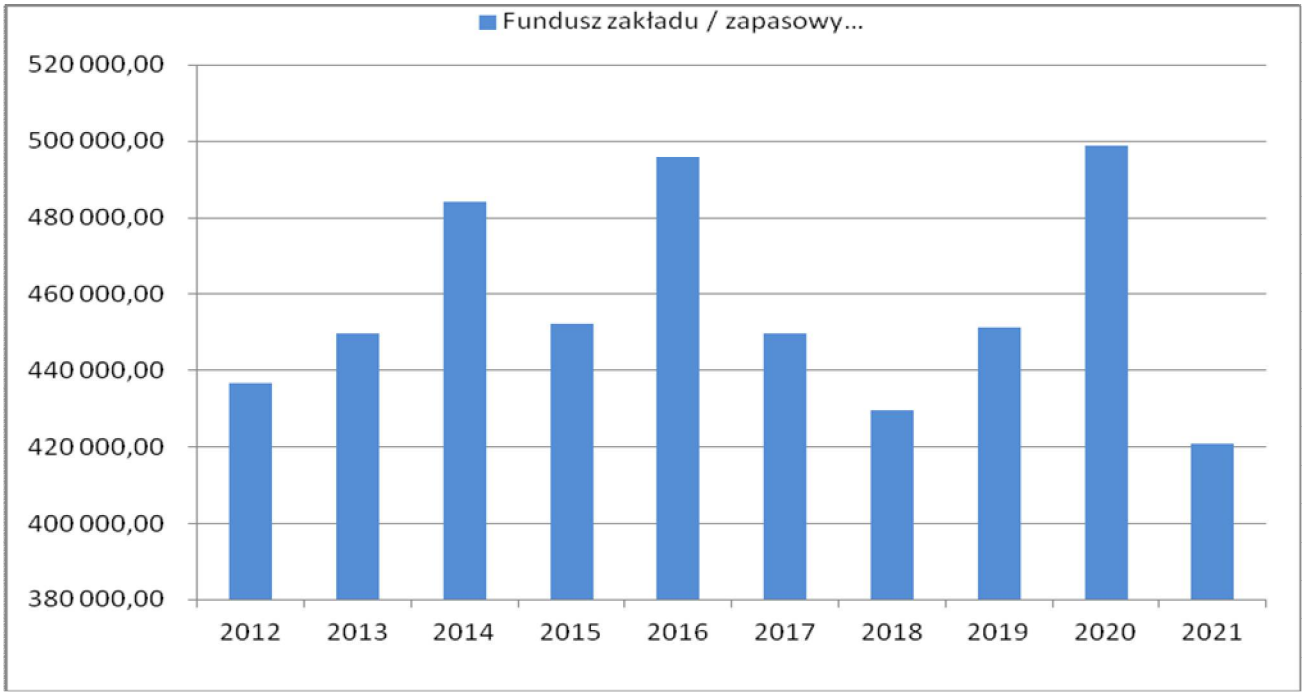

Funduszu zakładu przedstawia wypracowaną przez jednostkę nadwyżkę finansową przychodów nad kosztami. Z przedstawionych danych wynika, że w ciągu 10 lat (od 2012 r. do 2021 r.) fundusz zakładu uległ zmniejszeniu o kwotę 16 184,12 zł. Jego stan wynosi na koniec 2021 r. 420 711,87 zł.

DZIAŁANIA DOTYCZĄCE UREALNIENIA WYCENY PRZEZ NFZ ŚWIADCZEŃ GWARANTOWANYCH ORAZ ZAPŁATY ZA ŚWIADCZENIA PONADLIMITOWE.

W 2020 r. Ośrodek podjął działania, których celem miało być doprowadzenie do wzrostu cen jednostkowych za świadczenia gwarantowane z zakresu rehabilitacji dzieci w ośrodkach dziennych. Z inicjatywy grupy śląskich ośrodków zajmujących się rehabilitacją dziecięcą wystąpiono do dyrektora oddziału NFZ – domagając się zmian w wycenie tych świadczeń oraz ujednolicenia ceny za punkt rozliczeniowy.
Według raportu NIK (KDZ.430.004.2018 nr ewid. 156/2018/P/005/KDZ w województwie śląskim wycena punktu (osobodnia dla dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego) była najniższa w całym kraju.
NFZ od ponad 10 lat wyceniał prowadzenie specjalistycznej rehabilitacji dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego na tym samym nie zmienianym poziomie, stawka za punkt rozliczeniowy wynosiła 1 zł. Kolejnym postulatem zgłaszanym przez Ośrodki było wprowadzenie nielimitowanego dostępu do tych świadczeń, co również umożliwiłoby poprawić sytuację tych jednostek.
Dostrzegając konieczność zmian finansowania rehabilitacji leczniczej, Ministerstwo Zdrowia podjęło dyskusję z ośrodkami nad wdrożeniem nowej organizacji systemu rehabilitacji leczniczej. Zmiany miały uwzględniać również taryfikację świadczeń, opracowaną przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. Realna wycena kompleksowej rehabilitacji dzieci w ośrodku dziennym oszacowana przez różnych specjalistów wynosiła w tym czasie co najmniej 1,80 zł za punkt rozliczeniowy.
Efektem tych działań w 2021 r. cena jednostkowa za punkt w rehabilitacji dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ośrodku/oddziale dziennym wzrosła o 10 % wynosiła 1,10 zł. W 2022 r. NFZ kilkakrotnie zwiększył cenę jednostkową tych świadczeń, co było także skutkiem zmian prawnych[9]. Zmieniono sposób przekazywania środków na wzrost wynagrodzeń, które włączone zostały do cen jednostkowych. Zabieg ten może spowodować jednak niebezpieczeństwo, że w przypadku nie wykonania umów (np. jak w 2020 r. z powodu ograniczenia działalności), jednostka nie otrzyma dofinansowania do wzrostu kosztów wynagrodzeń za czas nie wykonywania świadczeń. Wynagrodzenia są kosztem stałym, ponoszonym w pełnej wysokości niezależnie od stopnia zrealizowanych świadczeń.
Ceny jednostkowe za punkt rozliczeniowy świadczeń dla NFZ po włączeniu do nich środków na wzrost wynagrodzeń przedstawiono w tabeli nr 15.
Włączenie do ceny jednostkowej za punkt rozliczeniowy świadczeń dla NFZ środków na ustawowy wzrost najniższego wynagrodzenia zasadniczego spowodował, że nie wiemy o ile nastąpi realny, rzeczywisty wzrost cen?
W tabeli nr 16 zestawiono dane dotyczące kwot przychodów z NFZ za 2022 r.:

- założonych w Planie Finansowym ORWDDN na 2022 r. w kwocie 2 296 000,00 zł (zgodnie z cenami NFZ obowiązującymi w 2021 r.),
- za świadczenia wykonane w okresie od stycznia do września 2022 r. w kwocie 2 034 281,01 zł, wyliczonej według nowych cen za jednostkę rozliczeniową, wprowadzonych przez NFZ aneksami do umów (vide tabela nr 14),
- możliwych do uzyskania w IV kw. 2022 r. w kwocie 776 101,57 zł (wyliczonych po cenach obowiązujących od lipca 2022 r.),
- szacowanym ich wzroście w porównaniu do założeń przyjętych w Planie Finansowym ORWDDN o kwotę 514 382,58 zł.

[9] Ustawa z dnia 26 maja 2022 r. o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 2022).

Tabela nr 15 „wzrost cen jednostkowych za punkt rozliczeniowy świadczeń dla NFZ w 2022 r."

L.p.	Rodzaj świadczeń	Cena jednostki rozliczeniowej w 2022 r. (zł)							Wzrost
	UMOWA: 125/100054/05/2021 r.	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	%
1	LEKARSKA AMBULATORYJNA OPIEKA REHABILITACYJNA	1,16	1,16	1,16	1,21	1,21	1,21	1,46	25,86%
2	LEKARSKA AMBULATORYJNA OPIEKA REHABILITACYJNA DLA OSÓB O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	1,16	1,16	1,16	1,21	1,21	1,21	1,46	25,86%
3	FIZJOTERAPIA AMBULATORYJNA	0,99	0,99	0,99	1,03	1,03	1,03	1,43	44,44%
4	FIZJOTERAPIA AMBULATORYJNA DLA OSÓB O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	0,99	0,99	0,99	1,03	1,03	1,03	1,43	44,44%
5	REHABILITACJA DZIECI Z ZABURZENIAMI WIEKU ROZWOJOWEGO W OŚRODKU/ODDZIALE DZIENNYM	1,10	1,43	1,43	1,49	1,49	1,49	1,74	58,18%
6	REHABILITACJA DZIECI Z ZABURZENIAMI WIEKU ROZWOJOWEGO W OŚRODKU/ODDZIALE DZIENNYM O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	1,10	1,43	1,43	1,49	1,49	1,49	1,74	58,18%
	UMOWA: 125/100054/02/1/2021	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	%
1	ŚWIADCZENIA W ZAKRESIE LOGOPEDII	1,01	1,01	1,01	1,06	1,06	1,06	1,54	52,48%

Tabela nr 16 „wzrost przychodów z NFZ w porównaniu z planem finansowym ORWDDN na 2022 r."

L.p.	Rodzaj świadczeń	Cena jednostki rozliczeniowej od VII 2022 r.	Liczba jednostek rozliczeniowych do wykonania za IV kw. (pkt)	Planowana kwota przychodów z NFZ za IV kw.(zł)
	UMOWA: 125/100054/05/2021 r.	a	b	c=(a*b)
1	LEKARSKA AMBULATORYJNA OPIEKA REHABILITACYJNA	1,46 zł	4 157,00	6 069,22
2	LEKARSKA AMBULATORYJNA OPIEKA REHABILITACYJNA DLA OSÓB O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	1,46 zł	174,00	254,04
3	FIZJOTERAPIA AMBULATORYJNA	1,43 zł	88 222,00	126 157,46
4	FIZJOTERAPIA AMBULATORYJNA DLA OSÓB O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	1,43 zł	3 071,00	4 391,53
5	REHABILITACJA DZIECI Z ZABURZENIAMI WIEKU ROZWOJOWEGO W OŚRODKU/ODDZIALE DZIENNYM	1,74 zł	356 356,00	620 059,44
6	REHABILITACJA DZIECI Z ZABURZENIAMI WIEKU ROZWOJOWEGO W OŚRODKU/ODDZIALE DZIENNYM O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	1,74 zł	7 515,00	13 076,10
	UMOWA: 125/100054/02/1/2021	a	b	c=(a*b)
7	ŚWIADCZENIA W ZAKRESIE LOGOPEDII	1,54 zł	3 957	6 093,78
8	RAZEM (1…7) świadczenia planowane do wykonania w IV kwartale 2022 r.			776 101,57 zł
9	**Świadczenia wykonane za okres od stycznia do września 2022 r.**			**2 034 281,01 zł**
10	**Przychody z NFZ założone w planie Finansowym ORWDDN na 2022 r. (przed podwyżką cen jednostkowych)**			**2 296 000,00 zł**
11	**Szacunkowy wzrost przychodów z NFZ w 2022 r.(8+9)-10**			**514 382,58 zł**

Wprowadzone limity świadczeń gwarantowanych w rehabilitacji do 120 osobodni w roku, ograniczają dzieciom możliwość ciągłego korzystania ze świadczeń, opłacanych przez NFZ. Przerwanie rehabilitacji grozi pogorszeniem ich stanu zdrowia, dlatego, po przekroczeniu tego limitu Ośrodek składa wnioski do Dyrektora NFZ o dalsze finansowanie tych świadczeń dla swoich pacjentów. Realizuje również nadwykonania ponad limit zawartych umów, które NFZ opłaca wg określonej przez siebie ceny za punkt rozliczeniowy.
Łączna kwota za świadczenia realizowane ponad limit którą otrzymano za 9 miesięcy 2022 r. wyniosła 113 718,44 zł. Zrealizowane przez okres 9 miesięcy 2022 r. świadczenia dla NFZ (w tym ponad limitowe) w kwocie 1 722 860,00 zł oraz prognozowane na IV kw. w kwocie 776 101,57 zł pozwalają założyć, że wynik finansowy Ośrodka za 2022 r. będzie dodatni.

PROPOZYCJA ZMIAN DOTYCZĄCYCH DZIAŁALNOŚCI POMOCNICZEJ (TRANSPORTU) OD 2023 R.

Działalność pomocnicza, chociaż deficytowa, jest niezbędna do prowadzenia działalności podstawowej. Nie można bowiem dzieci ze złożoną niepełnosprawnością, wymagających stałej opieki i szczególnej pielęgnacji pozbawić wyżywienia i dowozu. Poprawa wskaźnika zyskowności byłaby możliwa gdyby Gmina zamiast refundować rodzicom koszty ich dowozu do Ośrodka rozliczała się bezpośrednio z Ośrodkiem, jak czyni w przypadku transportu zorganizowanego przez Gminę w celu dowożenia dzieci niepełnosprawnych do innych jednostek. Zmiana sposobu rozliczeń za transport (z pominięciem rodziców) spowodowałaby ich uproszczenie, zmniejszenie biurokracji (generowanie zbędnych kosztów) w Ośrodku i Gminie. Byłaby również korzystna dla rodziców którzy w celu uzyskania zwrotu za ponoszone w Ośrodku opłaty muszą borykać się z dostarczaniem do Gminy niezbędnych dokumentów (w tym informacji dotyczących samochodu Ośrodka). Zaproponowana zmiana wymagałaby konsultacji prawnych w celu zbadania możliwości jej wprowadzenia oraz wzajemnej współpracy w tym zakresie między poszczególnymi wydziałami Gminy i Ośrodkiem.

PROGNOZA FINANSOWA NA LATA 2022 - 2024 r. ZAWIERAJĄCA DANE Z RAPORTU O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ ŚRODKA.

Zgodnie z art. 59 ustawy działalności leczniczej „Jeżeli w sprawozdaniu finansowym wystąpiła strata netto kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, w terminie 3 miesięcy od upływu terminu do zatwierdzenia sprawozdania finansowego, sporządza program naprawczy, z uwzględnieniem raportu, o którym mowa w art.53 a ust. 1, na okres nie dłuższy niż 3 lata, i przedstawia go podmiotowi tworzącemu w celu zatwierdzenia”.
Dane z raportu o którym mowa w art. 53 a ust. 1 przedstawia tabela nr 17, zestawione w niej wskaźniki wyliczono opierając się o prognozę finansową sporządzoną przed podwyżką przez NFZ cen za punkt rozliczeniowy oraz bez uwzględnienia nadwykonań. Uwzględniająca te dane nowa prognoza na lata 2022-2024 r. zakłada, że w związku z poprawą wyników finansowych Ośrodka wartość punktowa wskaźników, płynności i zadłużenia będzie lepsza od przedstawionych w tabeli.
Wdrożony w II kw. 2022 r. program informatyczny do rozliczeń z NFZ, umożliwił sprawniejsze wystawianie faktur a tym samym szybszą ich zapłatę, spowoduje to poprawę wskaźnika rotacji należności.
Z powodu deficytowego charakteru działalności pomocniczej, ocena punktowa wskaźników zyskowności będzie nadal ujemna, jeżeli jednak uda się wprowadzić zaproponowane postulaty zmian dotyczących sposobu rozliczania opłat za transport, można będzie uzyskać nieznaczną poprawę tych wskaźników.

Tabela nr 17

TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ - PROGNOZA NA LATA 2022-2024

Grupa	Wskaźniki	2022		2023		2024	
		Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI	Wskaźnik zyskowności netto (%)	-3,84%	0	-0,76%	0	-0,69%	0
	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-3,84%	0	-0,76%	0	-0,69%	0
	Wskaźnik zyskowność aktywów (%)	-4,89%	0	-1,03%	0	-0,95%	0
		Razem	**0**		**0**		**0**
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	Wskaźnik bieżącej płynności	4,10	10	4,19	10	4,28	10
	Wskaźnik szybkiej płynności	4,09	10	4,19	10	4,28	10
		Razem	**20**		**20**		**20**
III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	72	1	70	1	70	1
	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	3	7	3	7	3	7
		Razem	**8**		**8**		**8**
IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	16%	10	16%	10	17%	10
	Wskaźnik wypłacalności	0,21	10	0,21	10	0,21	10
		Razem	**20**		**20**		**20**
Łączna wartość punktów		**48**		**48**		**48**	

PODSUMOWANIE – WNIOSKI.

Wyniki finansowe Ośrodka za okresy jego normalnej, niczym nie ograniczonej działalności (do 2019 r.) wskazują, że publiczny zakład opieki zdrowotnej jako jednostka niedochodowa nie musi być deficytowa. Poprzez efektywne świadczenie usług medycznych i optymalne wykorzystywanie będących do jego dyspozycji zasobów, Ośrodek uzyskiwał nadwyżkę finansową którą przeznaczał na zwiększenie funduszu zakładu. Otrzymany efekt (wzrost funduszu zakładu do 2020 r.) wynikał z podejmowania przez kadrę kierownicza racjonalnych decyzji opartych o zasady funkcjonowania zakładów opieki zdrowotnej w gospodarce rynkowej (konkurencyjności na rynku świadczeń medycznych).

Jednym z głównych priorytetów Ośrodka jest świadczenie usług zgodnie ze sztuką medyczną przy jednoczesnej dbałości o nie pogorszenie swojej kondycji finansowej. Finanse jednostki w dłuższej perspektywie czasu, określa przede wszystkim wzrost/spadek wartości funduszu zakładu. Ujemny wynik finansowy w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej (wynik finansowy za rok obrotowy po dodaniu kosztów amortyzacji) każdorazowo Ośrodek pokrywał ze środków własnych (funduszu zakładu).

Strata za lata 2020 i 2021 r. spowodowana była wyłącznie zawieszenia jego działalności w 2020 r. Wznowienie działalności (po przerwie trwającej dwa miesiące) wymagało ponownego umówienia wizyt pacjentów i przeorganizowania sposobu udzielania świadczeń, uwzględniającego wprowadzony reżim sanitarny. Powrót pacjentów następował stopniowo, część z nich przełożyła zabiegi rehabilitacyjne na późniejszy termin, w takich okolicznościach nadrobienie świadczeń było nierealne, Ośrodek musiał zwrócić otrzymaną w kwocie 215 tys. zaliczkę, czego konsekwencją była strata za 2021 r.

Śląskie Ośrodki bezskutecznie zwracały się do MZ i NFZ z prośbą o umorzenie spłaty tych kwot lub rozłożenie ich na kilka lat. W efekcie tych starań uzyskano tylko prolongatę terminu zwrotu tych kwot do końca 2021 r. Całkowite nadrobienie świadczeń rehabilitacyjnych dla NFZ przekraczało możliwości wszystkich tego typu podmiotów, nie tylko Ośrodka. Pomimo znacznej ilości zrealizowanych w I półroczu 2021 r. świadczeń, część z nich została zaliczona przez NFZ na zwrot zaliczki.

Ujemny wynik finansowy netto obliguje SPZOZ do sporządzenia programu naprawczego, tymczasem z przedstawionych danych wynika, że strata za 2020 r. i 2021 r. nie została spowodowana przyczynami leżącymi po stronie Ośrodka. Efekty jego działalności (zwłaszcza ekonomiczne) wskazują, że realizowane w ramach programów naprawczych postulaty przynoszą pozytywne rezultaty.
Jak wynika z nowej prognozy finansowej za 2022 r. sytuacja ekonomiczna Ośrodka ulegnie poprawie, dlatego nie zachodzi konieczność korygowania ani też realizowania innych niż wymienione tu postulaty odnoszące się do zmian w zakresie jego działalności.
Dotychczasowe działania Ośrodka dotyczące:

- dalszej realizacji programu oszczędnościowego (racjonalnego wykorzystania zasobów),
- ograniczenia skutków wzrostu kosztów płacy minimalnej oraz ustawowego zwiększenia kwot wynagrodzeń pracowników medycznych,
- wykonywania świadczeń ponad limit umów z NFZ (nadwykonań),
- kontynuacji starań o aktualizowanie ceny za 1 punkt rozliczeniowy, uwzględniający faktyczne koszty osobowe świadczeń w zakresie rehabilitacji dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ośrodku/oddziale dziennym, oraz ujednolicenie w całym kraju jego wartości w myśl zasady: jednakowe wymagania – jednakowa cena oczekiwana,

są skuteczne (na co wskazują wymierne efekty finansowe - zwłaszcza wartość funduszu własnego); będą zatem kontynuowane także w przyszłości. Na efektywność tych działań wskazuje również nowa prognoza finansowa na okres od 2022 r. do 2024 r, uwzględniająca poprawę wyniku finansowego Ośrodka oraz możliwość prowadzenia działalność w przyszłości w oparciu o własne zasoby majątkowe.

Jeżeli zaproponowane przez nas zmiany w rozliczaniu dowozu dzieci samochodem Ośrodka (polegające na obciążaniu kosztami transportu bezpośrednio Gminę z pominięciem rodziców - bez refundowania im kosztów za opłaty ponoszone w Ośrodku), pod względem prawnym byłyby możliwe do wykonania, prognoza finansowa jednostki może być jeszcze lepsza.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 59 ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 633 z późn. zm.) w przypadku gdy w sprawozdaniu finansowym wystąpiła strata netto, kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, w terminie 3 miesięcy od upływu terminu do zatwierdzenia sprawozdania finansowego, sporządza program naprawczy, z uwzględnieniem raportu o sytuacji ekonomiczno - finansowej zakładu, na okres nie dłuższy niż 3 lata i przedstawia go podmiotowi tworzącemu w celu zatwierdzenia.

Rada Miejska w Jaworznie uchwałą Nr XLIV/594/2022 z dnia 28 czerwca 2022 r. zatwierdziła sprawozdanie finansowe Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Rehabilitacyjno - Wychowawczego dla Dzieci Niepełnosprawnych w Jaworznie za 2021 r.

W 2021 r. Ośrodek poniósł stratę netto w wysokości 200 065,04 zł. Wpływ na wynik finansowy jednostki miało ustawowe zawieszenie działalności Ośrodka na okres dwóch miesięcy 2020 r. (spowodowane sytuacją epidemiologiczną związaną z COVID-19). W 2021 r. z powodu obostrzeń epidemiologicznych jednostka nie była w stanie nadrobić nie zrealizowanych w 2020 r. świadczeń medycznych. Spowodowało to konieczność zwrotu otrzymanej w 2020 r. od NFZ zaliczki wynoszącej 215 147,99 zł.

Dyrektor Ośrodka w ustawowym terminie sporządziła raport o sytuacji ekonomiczno - finansowej placówki, przedstawiający analizę sytuacji ekonomiczno - finansowej za rok 2021, prognozę sytuacji ekonomiczno - finansowej na kolejne 3 lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń oraz informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno - finansową jednostki.

W związku z tym, że Ośrodek poniósł w 2021 r. stratę netto - dyrektor jednostki przygotowała, zgodnie z obowiązkiem ustawowym, program naprawczy i przedłożyła do zatwierdzenia Radzie Miejskiej w Jaworznie.

Podjęcie przedmiotowej uchwały nie wymaga zaangażowania środków finansowych z budżetu Gminy Miasta Jaworzna. Jest zadaniem obligatoryjnym.

Jaworzno, 24 listopada 2022 r.

Opracował: Naczelnik Wydziału Zdrowia - Magdalena Tomaszewska